

El Pla de Barris posa en marxa 30 projectes amb el veïnat per reivindicar la memòria popular

- » El Pla de Barris injecta més de 900.000 euros en 30 projectes de 8 barris per posar en valor la seva història i el seu patrimoni
- » Es posen en marxa nous arxius digitalitzats amb material fotogràfic i audiovisual inèdit pels barris de Sant Genís dels Agudells, La Teixonera i Trinitat Vella
- » El veïnat de La Verneda i La Pau està treballant un àlbum de cromos sobre el barri, un conte i un joc de *memory* amb fotografies que explicaran als més petits la història i les transformacions del seu barri
- » Bon Pastor tindrà el futur Centre d'Interpretació de les Cases Barates de la mà del MUHBA
- » En paral·lel, l'Arxiu fotogràfic de Barcelona posa en marxa un projecte per documentar la transformació actual dels 16 barris beneficiats pel Pla de Barris
- » El Comissionat de Programes de Memòria organitzarà una Biennal el 2019 al Born CCM per donar visibilitat a aquesta tasca de recuperació de la memòria

Barcelona recupera les memòries dels seus barris

L'Ajuntament de Barcelona, a través del Pla de Barris i el comissionat de Programes de Memòria, s'ha marcat com a objectiu **posar en valor les diferents memòries populars de Barcelona**, dels seus barris i dels moviments i lluites veïnals que han donat forma a la ciutat actual i fer-ho de la mà de la seva gent, entitats o associacions.

La majoria dels barris del Pla de Barris tenen una història i un patrimoni sovint silenciats, i la ciutat té un deute des de fa molt amb les persones que hi viuen. **Reivindicar i mantenir aquesta memòria i aquest patrimoni és necessari per entendre el present i pensar entre totes i tots com ha de ser el futur de tothom que conforma el barri.** Per això, un dels eixos clau del Pla de Barris és impulsar la recuperació d'aquesta memòria i/o recolzar les accions que el veïnat ja està portant a terme per reivindicar-la. Aquest és un àmbit clau per ajudar a crear identitat, sentiment de pertinença i orgull de barri, a conèixer perquè els barris són com són, a veure el barri en relació a la ciutat, ajudar a trobar un tema al voltant del qual el veïnat té molt a dir, i alhora permetre dur a terme propostes i projectes amb una mirada intergeneracional, intercultural i de gènere.

Els **equips de Pla de Barris** treballen els projectes de memòria a partir de la situació d'aquest àmbit en cada barri: en alguns es **potencien les iniciatives que ja estan en marxa**, com és el cas de Trinitat Vella, Teixonera, Trinitat Nova, La Marina, La Verneda; en altres **es creen taules de memòria** -espais periòdics de trobada entre veïns i veïnes- per acordar quin tema es vol treballar, com és el cas de Sant Genís dels Agudells; **buscant el què és "especial i propi" de cada barri**, tant en relació a la història, al patrimoni urbà o natural, a les entitats, agents i serveis d'aquella comunitat, i, a la vegada, **col·laborant amb el veïnat, que aporta coneixement oral i/o material gràfic** (fotos, vídeos) i interrelacionant diversos agents del barri amb interès per aquests temes, com escoles, instituts, casals d'avis, entitats, etc.

En l'àmbit del Pla de Barris, en total **es posen en marxa una trentena de projectes en vuit barris de la ciutat** –Sant Genís dels Agudells, La Teixonera, Trinitat Vella, Trinitat Nova, Bon Pastor, La Marina, La Verneda i La Pau, i Raval Sud, a **sis districtes de la ciutat**. **El pressupost del Pla de Barris per impulsar aquest àmbit és de 900.000 euros.**

Per altre banda, la memòria de les transformacions veïnals, socials i urbanes del pas del projecte Pla de Barris per **16 barris de la ciutat queda garantida amb la posada en marxa d'un projecte fotogràfic** que documentarà els canvis viscuts en els diferents territoris de la ciutat. Al llarg dels propers mesos un equip de fotògrafes i fotògrafs treballaran amb el veïnat i els equips transversals del Pla de Barris als 16 barris de la ciutat per captar algunes de les

seves transformacions en l'àmbit dels drets socials, l'educació, l'activació econòmica i l'ecologia urbana. Aquest projecte el capitaneja l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona.

Així mateix, l'Ajuntament de Barcelona preveu organitzar la primera **Biennial de Memòria Viva**, una trobada d'entitats i col·lectius protagonistes dels diferents projectes de recuperació col·laborativa de la memòria de la ciutat i els ciutadans. La Jornada comptarà amb debats sobre projectes en marxa, una mostra d'experiències veïnals i comunitàries sobre aspectes de memòria, història i creació comunitària, i un àmbit de presentació de projectes de futur.

La Biennial vol recollir el treball de totes les entitats, associacions, centres d'estudis i col·lectius ciutadans que han desenvolupat projecte col·laboratiu amb la memòria i la història com elements nuclears. **Tindrà lloc durant el primer trimestre de 2019 a la Plaça Comercial, davant El Born Centre de Cultura i Memòria.**

» Sant Genís dels Agudells i La Teixonera

Sant Genís dels Agudells i La Teixonera son dos barris diferents que posen en marxa projectes de memòria. La diferència entre ells: Sant Genís, on el seu origen del poblament i després barri és troba situat al voltant de l'església mil·lenària de Sant Genís dels Agudells, i La Teixonera, un barri que va començar com a petita colònia estiuenca i cases més modestes en terres de Joaquim Taxonera, i que comença la seva urbanització total als anys seixanta.

En ambdós barris s'ha posat en marxa una taula de memòria a cada barri (d'aproximadament 15 membres en cada una d'elles i que representen des de veïns i veïnes a títol individual fins a entitats organitzada) i s'ha activat la recerca de documentació fotogràfica i vídeo gràfica –que

es digitalitzarà- i s'han iniciat enregistraments orals. En paral·lel, s'està creant un arxiu audiovisual, que serà la matriu de continguts per l'organització d'activitats al voltant de la memòria dels dos barris, i es farà un documental sobre la història social i patrimonial dels dos barris. Es preveu també fer una sèrie d'intervencions a l'espai públic, concretament tres exposicions que donaran visibilitat a tres elements clau dels dos barris: 1) **l'oci popular a Collserola i les fonts de Sant Genís dels Agudells**, 2) **Vall d'Hebron i l'apropament entre els dos barri**, i 3) **terra argila: construcció i auto construcció en els dos barris**. Aquestes exposicions es duran a terme amb elements com instal·lacions fotogràfiques de gran format a l'espai públic; amb fotografies de gran format en els camins que anaven a les fonts; amb la instal·lació de grans cups expositius a l'espai de la cobertura de la Ronda; amb imatges de gran format en mitgeres de La Teixonera, i amb una petita exposició sobre La Bòbila.

» Trinitat Vella

Al barri de **Trinitat Vella**, el Pla de Barris treballa la memòria amb el grup format per la biblioteca, l'associació per a la recerca i divulgació de la memòria històrica de Trinitat Vella, amb qui s'està fent una recerca i recull de material fotogràfic i audiovisual que es digitalitzarà i, també com en el cas de Sant Genís i Teixonera, s'està creant un arxiu audiovisual, que serà la matriu de continguts per l'organització d'activitats que gestionarà el propi barri. Les temàtiques triades per a aquest grup estan relacionades amb les lluites veïnals i les migracions i es preveu que d'aquest treball en sorgeixi un audiovisual (on els entrevistadors seran nois i noies de l'Institut del barri) diversos treballs de síntesi (acompanyats del seguiment de la professora d'història del propi institut), un diari monogràfic (per repartir als veïns en el context de la festa major), un cicle de conferències temàtiques (per part de l'Associació per a la recerca de la memòria) i sessions de cinema (projeccions de l'àmbit familiar).

» Trinitat Nova

Al barri de **Trinitat Nova** el Pla de Barris té com a principal objectiu potenciar aquelles accions que ja es generen des de les diverses entitats (grup de memòria històrica de Trinitat Nova, Arxiu històric de Roquetes, comissió de memòria de l'Ateneu 9barris ...) de manera que es puguin anar creant sinergies de col·laboració, que ajudin a arribar i a connectar a més públics : nens i joves del institut escola Trinitat Nova, i usuaris i usaries del casal de la gent gran, principalment. A partir d'aquest treball conjunt es farà una exposició al nou Casal de barri, una exposició sobre l'aigua a la casa de l'Aigua, un documental sobre la història del barri feta pels alumnes de 2 ESO de la Trinitat Nova, un gran mural que reflecteixi un fet històric des d'una visió de gènere, així com diverses projeccions de les pel·lícules que més han influït en els imaginaris vitals de la gent gran, amb l'aportació del seus records personals.

» La Marina

Al barri de **La Marina**, en canvi, el Pla de Barris ha impulsat i donat empenta a tota una sèrie de relacions, projectes i activitats nascudes del seu teixit associatiu. S'ha aprofitat l'oportunitat de tenir en el territori la seu d'una Fàbrica de Creació com és el Graner -especialitzada en el moviment i la dansa- i la seu del Teatro de los Sentidos -companyia especialitzada en petits formats i *performances*- per treballar la memòria del barri. A través del teatre en petit format, i amb la col·laboració de veïns i veïnes que han aportat mobiliari, objectes, fotografies, cançons, roba..., els participants han pogut participar d'unes representacions que volen invocar

experiències passades a partir d'un viatge imaginari al passat, per despertar els records i compartir.

Per altre banda, també a La Marina, s'ha donat suport a les iniciatives sorgides al voltant del passat industrial que implica tenir la factoria SEAT al barri, que van des d'una trobada de 60 cotxes 600 per celebrar el 60è aniversari, una exposició, un llibre, o un recorregut narratiu pels espais industrials més emblemàtics el barri.

» Bon Pastor

A **Bon Pastor**, el Pla de Barris col·labora amb una gran iniciativa que ja fa temps que s'està desenvolupant en el territori i que té en el seu objectiu en la recuperació de la memòria del que significa i ha significat ser un "barri de cases barates". Aquest fet tindrà la seva màxima representació en el futur Centre d'Interpretació de les Cases Barates del Bon Pastor que lidera l'ICUB i el Museu d'Història de Barcelona (MUHBA).

En aquests moments, està en marxa un concurs d'idees per a la museïtzació i a través de la tasca que estan fent des de fa molt de temps l'Associació de veïns del Bon Pastor, la Universitat de Barcelona i el districte de Sant Andreu s'estan recuperant elements originals (portes, finestres, mobiliari, estris de casa...) imprescindibles per aquesta museïtzació.

» La Verneda i La Pau

A **La Verneda i La Pau**, des de Pla de Barris es dona suport a propostes sorgides de diverses entitats i/o veïns que tenen com element comú, treballar la memòria a través de propostes dirigides principalment als infants i adolescents i amb suports adequats a ells. Així doncs, es crearà un **àlbum de cromos sobre el barri**, per donar-lo a conèixer de forma propera però a la vegada rigorosa, amb anècdotes i curiositats històriques i que ha de relacionar els infants (que tindran l'àlbum) amb comerços i entitats del barri (que regalaran els cromos) i un **joc de memory del barri** que funcionarà en forma de fotografies que mostrin la transformació del territori, rescatant el passat agrícola/industrial, de manera que mostrin com aquests barris, que en un principi es trobaven en zones limítrofes o descampats, a poc a poc s'han anat integrant a la ciutat, i finalment amb la **publicació d'un conte** per donar a conèixer la història del seu barri de forma lúdica, fomentant la lectura i el gust per la investigació històrica, amb col·laboració amb les escoles del barri.

» Raval Sud

Al **Raval Sud**, (al igual que passa al Gòtic Sud), tot i que no es desenvolupa una línia pròpiament dita memòria popular, des de Pla de Barris es duen a terme dues actuacions de rehabilitació de dos edificis de gran importància patrimonial: Can 60, antiga casa fàbrica, i el Borsí, antic edifici on hi havia hagut la Borsa de Barcelona i més tard l'escola d'art la Llotja. El gran pes històric d'aquests dos edificis ens porta pensar la conveniència de dur a terme algunes accions que ajudin a visualitzar aquesta història als veïns i veïnes del barri, però a diferència de la resta de plans de barri, aquesta beurrà d'un coneixement més "històric-acadèmic" que "personal".

En el següent enllaç podreu trobar imatges de memòria vinculats al Pla de Barris

<https://wetransfer.com/downloads/8038b2c5482baf29f5523809dc85beb20180502075411/2e4a6670ea571548ee906311f0435b020180502075411/a4258e>

» Projecte fotogràfic Pla de Barris

El Pla de Barris és una resposta de l'Ajuntament de Barcelona a les desigualtats socials que viuen de forma especialment punyent 16 territoris de la ciutat. Per documentar aquesta tasca s'ha previst un projecte fotogràfic a través de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona.

En el marc d'aquesta transformació urbana i social del Pla de Barris, es considera adient posar en marxa un projecte fotogràfic de ciutat que sigui el reflex de les mirades i les sensibilitats diferents i complementàries, el present i el moment que viuen els territoris de Barcelona on s'està posant en marxa el Pla de Barris.

Aquest projecte vol reflexionar sobre la importància i la necessitat de recollir a l'Arxiu Municipal de Barcelona la memòria visual dels barris de la ciutat que es transformen amb nous projecte urbanístics perquè enriqueixen els fons documentals dels centres d'arxiu amb l'obra de fotògraf reconeguts i de nous talents de la ciutat i dels propis barris.

El projecte té com a objectiu donar a conèixer la Barcelona més desconeguda dels barris a través de la fotografia que doni a conèixer la transformació dels 16 barris del Pla de Barris en un context global de ciutat, i comptar amb documentació fotogràfica reflex de mirades i sensibilitats de diferents fotògrafs. Amb tot plegat es vol assegurar que l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona compti amb uns documents fotogràfics de qualitat sobre el procés de transformació urbana que està vivint el veïnat, el paisatge i la identitat dels 16 territoris barcelonins afectats pel Pla de Barris